

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2023 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),
sprawy **J. N.**
skazanego z art. 231 § 1 i § 2 k.k. i in.,
oraz sprawy **A. L.**,
skazanego z art. 229 § 1 i § 3 k.k. i in.,
z powodu kasacji wniesionych przez obrońców
od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach
z dnia 29 listopada 2022 r., sygn. VI Ka 725/21,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Zabrzu
z dnia 5 marca 2021 r., sygn. II K 1/19

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne;
2. obciążyć skazanych **J. N.** i **A. L.** kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;
3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. **Ł. K. B.** - Kancelaria Adwokacka w **G.** - kwotę 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i sześćdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego **J. N.**

AG

UZASADNIENIE

J. N. został oskarżony o to, że: (II) w okresie od 29 stycznia 2016 r. do 1 lutego 2016 r. w Z., będąc funkcjonariuszem publicznym pełniąc funkcję Naczelnika Wydziału [...] Komendy Miejskiej Policji w G. przekroczył swoje uprawnienia określone w art. 15 ustawy o Policji z dnia 9 kwietnia 1990 r. w ten sposób, że doprowadził do upozorowanego zatrzymania A. L. przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w G., w celu uzyskania korzyści majątkowej w kwocie 12.000 zł dla A. L., stanowiącej wartość długu, jaki ten posiadał wobec M. H., czym działał na szkodę interesu publicznego i prywatnego, tj. o czyn z art. 231 § 2 k.k., (III) w nieustalonym dniu między początkiem grudnia 2015 r. a końcem stycznia 2016 r. w G. będąc funkcjonariuszem publicznym, pełniąc funkcję Naczelnika Wydziału [...] Komendy Miejskiej Policji w G., w związku z pełnioną funkcją, przyjął korzyść majątkową w postaci pieniędzy w kwocie 2.000 zł, w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, a to ustawy o Policji z dnia 9 kwietnia 1990 r. polegające na przekroczeniu uprawnień służbowych poprzez bezprawne wywarcie wpływu na podległych mu funkcjonariuszy KMP w G. mające na celu zaniechanie podjęcia przez nich czynności służbowych związanych z popełnieniem przez K. D. przestępstwa polegającego na naruszeniu nietykalności funkcjonariuszy Policji, tj. o czyn z art. 228 § 1 i 3 k.k. oraz (IV) w maju 2016 r. w G., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, powołując się na wpływy w instytucji państwowej tj. Policji podjął się, w zamian za obietnicę uzyskania korzyści majątkowej, pośrednictwa w załatwieniu sprawy polegającej na sprawdzeniu w policyjnych bazach danych informacji o ewentualnych poszukiwaniach dwóch określonych osób tj. K. K. (K.) i A. B. (B.), tj. o czyn z art. 230 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Natomiast A. L. został oskarżony o to, że: (V) w grudniu 2015 r. w G. wspólnie i w porozumieniu z K. D. wręczył korzyść majątkową w postaci pieniędzy w kwocie 2.000 zł funkcjonariuszowi publicznemu w osobie J. N., Naczelnika Wydziału [...] Komendy Miejskiej Policji w G., w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, a to ustawy o Policji, polegające na przekroczeniu uprawnień służbowych poprzez bezprawne wywarcie wpływu na podległych mu funkcjonariuszy KMP w G. mające na celu zaniechanie podjęcia przez nich

czynności służbowych związanych z popełnieniem przez K. D. przestępstwa polegającego na naruszeniu nietykalności funkcjonariuszy Policji, tj. o czyn z art. 229 § 1 i 3 k.k. oraz (VI) w okresie od 29 stycznia 2016 r. do 1 lutego 2016 r. w Z., działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd M. H., w ten sposób, że po wcześniejszym porozumieniu się z pełniącym funkcję Naczelnika Wydziału [...] Komendy Miejskiej Policji w G. J. N., doprowadził do upozorowanego zatrzymania swojej osoby przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w G., a następnie poinformował M. H. o tym, że podczas zatrzymania zatrzymano u niego pieniądze w kwocie 12.000 zł, które to stanowić miały spłatę długu jaki posiadał wobec pokrzywdzonego, czym doprowadził go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 12.000 zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 5 marca 2021 r., sygn. akt II K 1/19, m. in. oskarżeni J. N. i A. L. zostali uznani winnymi popełnienia zarzuczanych im czynów: J. N. występku z pkt. II wyczerpującego znamiona z art. 231 § 1 i § 2 k.k. i za to na podstawie art. 231 § 2 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazano go na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 80 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł (*pkt 4*), występku z pkt. III wyczerpującego znamiona z art. 228 § 1 i § 3 k.k. i za to na podstawie art. 228 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazano go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł (*pkt 5*) oraz występku z pkt. IV wyczerpującego znamiona z art. 230 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 230 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazano go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 30 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł (*pkt 6*) zaś A. L. występku z pkt. V wyczerpującego znamiona z art. 229 § 1 i § 3 k.k. i za to na podstawie art. 229 § 3 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazano go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł (*pkt 10*) oraz występku z pkt. VI wyczerpującego znamiona z art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. oraz art. 33 § 2 k.k. skazano go na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz grzywnę

w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł (*pkt 11*).

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd Rejonowy w Zabrzu połączył orzeczone wobec ww. oskarżonych kary pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu J. N. karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (*pkt 7*), a A. L. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności (*pkt 12*) zaś na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonych kary grzywny i wymierzył oskarżonemu J. N. karę łączną grzywny w wysokości 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł (*pkt 8*), a A. L. karę łączną grzywny w wysokości 80 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł (*pkt 13*). Ponadto, na podstawie art. 45 § 1 k.k. sąd ten orzekł wobec oskarżonego J. N. przepadek korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa przypisanego w punkcie 5 w kwocie 2.000 zł (*pkt 9*), a na podstawie art. 46 § 1 k.k. wobec oskarżonego A. L. orzekł obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz M. H. kwoty 12.000 zł (*pkt 14*); na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych kar łącznych pozbawienia wolności zaliczył okresy zatrzymania w sprawie J. N. od dnia 8 grudnia 2016 r. (godz. 13:37) do dnia 8 grudnia 2016 r. (godz. 16:22) (*pkt 15*), A. L. od dnia 7 grudnia 2016 r. (godz. 06:10) do dnia 7 grudnia 2016 r. (godz. 15:20) (*pkt 16*), wreszcie zaś orzekając o kosztach sądowych postępowania zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy A. L. z urzędu zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu (*pkt 18*), a także zasądził na rzecz Skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych od oskarżonych J. N. i A. L. zwrot wydatków i opłaty (*pkt 20 i 21*).

Po rozpoznaniu apelacji (m. in. obrońców skazanych J. N. i A. L.), Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie o sygn. akt VI Ka 725/21 zmienił zaskarżony wyrok m. in. w ten sposób, że: ustalił, iż w sprawie zastosowanie mają przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r. (*pkt 1a*), ustalił, że czynu przypisanego w punkcie 4 oskarżony J. N. dopuścił się 29 stycznia 2016 r. (*pkt 1e*), z kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu J. N. w punkcie 5 wyeliminował § 1 art. 228 k.k. (*pkt 1f*), w miejsce czynu przypisanego w punkcie 6 uznał oskarżonego J. N. za winnego tego, że w maju 2016 r., utwierdzając w przekonaniu J. D. o posiadaniu

wpływów w instytucji państwowej, tj. Policji, w zamian za obietnicę uzyskania korzyści majątkowej, podjął się pośrednictwa w załatwieniu sprawy polegającej na sprawdzeniu w policyjnych bazach danych informacji o ewentualnych poszukiwaniach K. K., tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 230 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. skazał go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 30 stawek dziennych przyjmując, że jedna stawka dzienna wynosi 50 zł (*pkt 1g*), uchylił rozstrzygnięcia z punktów 7 i 8 dotyczące kar łącznych (*pkt 1h*), na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec J. N. w pkt. 4 i 5 zaskarżonego wyroku oraz w pkt. 1g kary pozbawienia wolności i orzekł wobec tego oskarżonego karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (*pkt 1i*), na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył orzeczone wobec J. N. w punktach 4 i 5 zaskarżonego wyroku oraz powyżej kary grzywny i orzekł wobec tego oskarżonego karę łączną 100 stawek dziennych grzywny przyjmując, że jedna stawka dzienna wynosi 50 zł (*pkt 1j*). Ponadto ustalił, że czynu przypisanego w punkcie 11 oskarżony A. L. dopuścił się 29 stycznia 2016 r. (*pkt 1k*), przyjął, że rozstrzygnięcie z punktu 15 odnosi się do kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonego J. N. powyżej, tj. w pkt. 1i (*pkt 1l*) oraz ustalił w punkcie 21 wysokość opłaty na kwotę 780 zł (*pkt 1f*). W pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 5 marca 2021 r. (*pkt 2*).

Od tego orzeczenia kasacje wywiedli obrońcy skazanych J. N. i A. L..

Obrońca skazanego J. N. zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach w całości, zarzucił mu:

1. uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a to sąd był nienależycie obsadzony wobec faktu, iż w składzie orzekającym zasiadał sędzia delegowany z sądu niższego rzędu,

alternatywnie, w przypadku nieuwzględnienia ww. zarzutu zarzucił:

2. rażące naruszenie prawa, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a to art. 6 k.p.k. w zw. z art. 9 § 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku skazanego J. N. o przeprowadzenie dowodu z: akt osobowych J. N. oraz teczki osobowej informatora A. L., podczas gdy przeprowadzenie

wnioskowanego dowodu ma istotne znaczenie dla sprawstwa czynu zarzucanego przez oskarżyciela publicznego w ustępie II. aktu oskarżenia, tj. czynu z art. 231 § 2 k.k.

W konkluzji nadzwyczajnego środka zaskarżenia jego autor wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i uniewinnienie J. N. od zarzucanych mu czynów, alternatywnie, w przypadku nieuwzględnienia ww. wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania oraz przyznanie na rzecz adw. Ł. K. B. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu, według norm prawem przepisanych, które nie zostały zapłacone w całości ani w części.

Podobnie obrońca skazanego A. L. zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach w całości w zakresie, w jakim odnosi się do oskarżonego A. L. i zarzucił mu:

1. rażące naruszenie prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:
 1. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. polegającą na zaniechaniu dokonania przez sąd apelacyjny wszechstronnej kontroli odwoławczej poprzez:
 1. pozorne, a nie wnikliwe, rzetelne i wyczerpujące odniesienie się do zarzutów apelacji, w szczególności:
 - w zakresie nieścisłości, braku logiki i zmian wyjaśnień K. D.;
 - w zakresie oceny wiarygodności zeznań K. D., M. D., P. A., M. F. w szczególności wobec zaniechania rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, które mają wpływ na ocenę ich wiarygodności, w tym w szczególności wypracowanych przez judykaturę i powszechnie stosowanych kryteriów oceny tego rodzaju dowodów, tj. dowodów z pomówienia, warunkujących w ogóle możliwość przyjęcia takich dowodów za podstawę ustalenia sprawstwa i winy oskarżonego, a których to depozycje (w szczególności świadka K. D.) stanowią podstawę kluczowych ustaleń faktycznych w sprawie w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej oskarżonego A. L. i J. N. za zarzucane przestępstwo łapownictwa, mimo istniejących istotnych okoliczności przeciwnych, eksponowanych w zarzutach apelacyjnych obrońców ww. oskarżonych, których sąd

odwoławczy w ogóle nie dostrzegł i prawidłowo nie rozważył, a mianowicie, iż są osobami zainteresowanymi w obciążaniu A. L. ze względu na spodziewane korzyści procesowe w przypadku K. D. oraz osobisty konflikt z A. L. w przypadku świadków K. D., M. D., P. A. i M. F., przez co swobodnie mogli realizować swój interes procesowy, składając depozycje obciążające A. L., a przy tym J. N.;

- w zakresie oceny zamiaru i sposobu działania oskarżonego, jako ukierunkowanego na wywołanie błędu u pożyczkodawcy, w szczególności w wyniku nierozważenia wszystkich okoliczności, na podstawie których można by było wyprowadzić wnioski dotyczące realności wypełnienia przez oskarżonego zobowiązań wynikających z umowy pożyczki z dnia 29 stycznia 2016 r., w tym jego możliwości finansowych, skali przyjętych zobowiązań oraz zaistniałych po ich podjęciu okoliczności;

- w zakresie oceny wiarygodności zeznań świadka M. H. oraz wyjaśnień oskarżonego, w szczególności dotyczących sytuacji majątkowej pokrzywdzonego; motywacji, świadomości i woli po stronie tegoż pokrzywdzonego angażującego środki finansowe pożyczone od rodziny; wysokości faktycznie zaciągniętych przez oskarżonego u pokrzywdzonego zobowiązań; faktu, iż część udzielonej oskarżonemu pożyczki została przez niego zwrócona; wysokości szkody, jaką faktycznie miał ponieść pokrzywdzony niekorzystnie rozporządzając swoim mieniem;

2. nierzetelną i powierzchowną ocenę zarzutów apelacji w zakresie naruszenia art. 7 k.p.k., w szczególności poprzez całkowity brak rozważenia podnoszonej przez apelującego kwestii świadomości i motywacji oskarżonego w zakresie zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach w całości oraz wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze w całości - w zakresie, w jakim ww. wyroki dotyczą oskarżonego A. L. - i przekazanie sprawy w powyższym zakresie sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach w całości - w zakresie, w jakim ww. wyrok dotyczy oskarżonego A. L. - i przekazanie sprawy sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania w

postępowaniu odwoławczym. Ponadto, wniósł o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

W pisemnych odpowiedziach na kasacje obrońców skazanych J. N. i A. L. prokurator Prokuratury Regionalnej delegowany do Prokuratury Krajowej w Katowicach wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje obrońców skazanych J. N. i A. L. okazały się bezzasadne i to w stopniu oczywistym, co uzasadniało ich rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutu zmaterializowania się w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazanej przez autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia wniesionego w imieniu skazanego J. N. jako zarzutu najdalej idącego i mogącego skutkować — gdyby tylko miał się okazać zasadny — dezaktualizacją konieczności rozpoznawania i ustosunkowywania się do pozostałych uchybień ujętych w obu kasacjach. Zarzut ten (nawiązujący do wystąpienia w sprawie uchybienia, o którym mowa w przepisie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.) okazał się jednak bezzasadny w stopniu oczywistym.

Skarżący wskazuje na nienależytą obsadę sądu odwoławczego ze względu na udział w nim sędziego Sądu Rejonowego w Gliwicach X.Y., delegowanego do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Gliwicach. W uzasadnieniu tego zarzutu autor kasacji w pierwszej kolejności wskazuje, że podniesiona kwestia jest przedmiotem pytania prawnego skierowanego do Sądu Najwyższego w sprawie I KZP 3/23, którego treść przytacza, a następnie podnosi, że w jego ocenie cyt.: „(...) dochodzi do bezwzględnej przyczyny odwoławczej, gdyż sędzia delegowany w każdej chwili i bez uprzedzenia może zostać przez Ministra Sprawiedliwości odwołany z delegacji, co w sytuacji, gdy Minister Sprawiedliwości jest jednocześnie Prokuratorem Generalnym może prowadzić do ograniczenia niezawisłości sędziowskiej wyrażonej w art. 178 ustęp 1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej [...], a w konsekwencji naruszenia art. 45 ustęp 1. Konstytucji, a to prawa do właściwego, niezależnego, bezstronnego i niezawisłego

sądu.” Jak trafnie wskazuje prokurator w odpowiedzi na kasację – obrońca skazanego nie podnosi jednak jakichkolwiek okoliczności mogących wskazywać na jakiegokolwiek związku sędziego Sądu Rejonowego w Gliwicach X.Y. z władzą wykonawczą, a zatem nie poczynił w powyższym zakresie żadnych ustaleń uprawdopodobniających w nawet minimalnym stopniu sformułowany przezeń zarzutu nienależytej obsady sądu. Jednocześnie nie wskazał też w jaki sposób J. N. miałby zostać pozbawiony prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd przez orzekanie w jego sprawie przez sędziego delegowanego do pełnienia obowiązków orzecznich w sądzie hierarchicznie wyższym. Swoją uwagę autor kasacji skoncentrował głównie na treści pytania prawnego odnoszącego się do kwestii delegowania sędziego sądu rejonowego przez Ministra Sprawiedliwości, uregulowanej szczegółowo w § 1-10 przepisu art. 77 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych i zagadnieniu możliwości odwołania delegowanego sędziego, podnosząc, że możliwe jest odwołanie sędziego z delegacji w każdym czasie i bez uprzedzenia.

Do zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej stypizowanej w przepisie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w niniejszej sprawie nie doszło. Po pierwsze, jak wynika z treści akt sprawy i załączonej delegacji (k. 30), sędzia X.Y. orzekał w Sądzie Okręgowym w Gliwicach w sprawie sygn. VI Ka 725/21 w dniu 29 listopada 2022 r. jako sędzia Sądu Rejonowego w Gliwicach, delegowany do Sądu Okręgowego w Gliwicach przez Ministra Sprawiedliwości do pełnienia obowiązków sędziego od dnia 1 lutego 2020 r. na czas nieokreślony. Wobec tego był sędzią prawidłowo delegowanym do orzekania w Sądzie Okręgowym w Gliwicach od dnia 1 lutego 2020 r. do chwili wydania prawomocnego wyroku. Po drugie, podstawą delegacji był art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52 ze zm.). Nie wskazuje też autor kasacji, iżby sędziemu X.Y. odwołano delegację w późniejszym czasie (co ewentualnie mogłoby dawać asumpt do powzięcia wątpliwości odnośnie należytego zagwarantowania niezawisłości także w przedmiotowej sprawie), a zatem przedstawione przez skarżącego przypuszczenia sformułowane są w płaszczyźnie czysto teoretycznej, w oderwaniu od realiów sprawy i konkretnego układu procesowego.

Jeśli chodzi o nawiązanie przez skarżącego do pytania prawnego skierowanego do Sądu Najwyższego w sprawie I KZP 3/23 o treści: "Czy udział w składzie sądu okręgowego, rozpoznającego środek odwoławczy od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przez sąd rejonowy, sędziego sądu rejonowego delegowanego przez Ministra Sprawiedliwości, w trybie art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, do pełnienia obowiązków sędziego w sądzie okręgowym, w każdej sytuacji prowadzi do naruszenia art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności lub art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej i w konsekwencji skutkuje zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej - nienależytej obsady sądu, w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. ", to w pierwszej kolejności należy powiedzieć, że Sąd Najwyższy rozpoznał w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 2023 r., ww. zagadnienie prawne i postanowił odmówić podjęcia uchwały. Jak jednak wskazał w pisemnych motywach tego orzeczenia Sąd Najwyższy (ostatni akapit uzasadnienia): „(...) treść pytań wprost odwołuje się do wątpliwości co do treści wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 16 listopada 2021 r. wydanego w połączonych sprawach C-748/19 do C-754/19, w szczególności zaś zestawienia konkluzji tego wyroku, w której stwierdzono, że akapit 2 TUE odczytywany w świetle art. 2 oraz art. 6 ust. 1 i 2 dyrektywy 2016/343 należy interpretować w ten sposób, że ‘stają one na przeszkodzie przepisom krajowym, zgodnie z którymi minister sprawiedliwości państwa członkowskiego może, na podstawie kryteriów, które nie zostały podane do publicznej wiadomości, z jednej strony delegować sędziego do sądu karnego wyższej instancji na czas określony albo na czas nieokreślony, zaś z drugiej strony w każdym czasie na podstawie decyzji, która nie zawiera uzasadnienia, odwołać sędziego z tego delegowania, niezależnie od tego, czy nastąpiło ono na czas określony, czy na czas nieokreślony’, z uzasadnieniem tego wyroku wskazującym na konieczność zaistnienia dodatkowych okoliczności sugerujących brak spełnienia przez tego sędziego standardu niezależności i bezstronności. Wątpliwości te, odnoszące się w istocie do sposobu rozumienia prawa Unii Europejskiej, powinny być jednak rozstrzygane w trybie do tego właściwym, a więc w drodze pytania

prejudycjalnego do Trybunału Sprawiedliwości UE”. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy przyjmuje się jednak, że niedopuszczalne jest wywodzenie z ww. wyroku TSUE, że zasiadanie w składzie orzekającym sędziego delegowanego przez Ministra Sprawiedliwości automatycznie prowadzi do uznania, iż sąd z jego udziałem jest sądem nienależycie obsadzonym (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2021 r., sygn. III KK 436/21). Jednocześnie skarżący nie przedstawił ani żadnej okoliczności, ani też żadnego dowodu wskazującego na to, by w odniesieniu do konkretnego sędziego istniały wątpliwości w płaszczyźnie standardu niezawisłości lub bezstronności.

Końcowo już tylko wskazać również należy na istotną okoliczność, iż ani skazany J. N. ani jego obrońca w toku postępowania odwoławczego nie kwestionowali prawidłowości obsady sądu odwoławczego; nie złożyli wniosku o wyłączenie sędziego X.Y., który mógłby zostać poddany badaniu w trybie przepisu art. 41 § 1 k.p.k. bądź w trybie przepisu art. 26 § 2 zd. pierwsze ustawy o Sądzie Najwyższym. Zaniechanie w ww. zakresie niemalże wprost wskazuje na to, że obrońca skazanego J. N. traktuje tę okoliczność instrumentalnie. Jak trafnie podniósł prokurator w odpowiedzi na kasację – nie sposób nie dostrzec, że obrońca wyczekiwał z podniesieniem tej okoliczności na rozstrzygnięcie sądu drugiej instancji i można tylko domniemywać, że gdyby to orzeczenie było po myśli obrońcy, wówczas także przedmiotowa okoliczność nigdy nie byłaby przez niego wskazana. W celu uniknięcia takich sytuacji ustawodawca, w przepisie art. 41 § 1 k.p.k. określił stronom termin do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego, który w realiach niniejszej sprawy upłynął. W przedmiotowej sprawie – jak wskazano wyżej – uznać zatem należy, że skazany J. N. nie został pozbawiony swych praw w postępowaniu apelacyjnym, w tym prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez niezawisły i bezstronny sąd, skoro w jego sprawie orzekał sąd, w którego składzie brał udział sędzia posiadający skuteczną delegację do orzekania w organie wyższej instancji, wydaną na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa, zaś brak jest jakichkolwiek okoliczności podważających zaufanie do niezawisłości i bezstronności sędziego.

Przechodząc do analizy zarzutu określonego mianem „alternatywnego”, tj. zarzutu naruszenia przez sąd odwoławczy przepisów art. 6 k.p.k. w zw. z art. 9 § 2

k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., nie sposób jest uznać go za zasadny. Sąd Okręgowy w Gliwicach słusznie oddalił wnioski dowodowe obrońcy skazanego J. N. zgłoszone w apelacji o uzyskanie teczki osobowej informatora A. L. oraz akt osobowych J. N. (k. 996v.). Przeprowadzenie żądanych dowodów nie miało bowiem istotnego znaczenia dla sprawstwa czynu zarzucanego J. N. w ustępie II aktu oskarżenia, tj. czynu z art. 231 § 2 k.k. Jak trafnie wskazał sąd odwoławczy w uzasadnieniu postanowienia o oddaleniu ww. wniosków dowodowych, sam fakt bycia osobowym źródłem informacji Policji (którym był A. L.), nie przesądza jeszcze o winie lub niewinności takiej osoby w związku z postawionymi zarzutami karnymi. Co zaś się tyczy uzyskania akt osobowych J. N., to twierdzenia o nieposzlakowanej opinii J. N. i oddaniu pracy operacyjnej można było uznać za udowodnione zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy. Również w aktach przedmiotowej sprawy nie ma jakiegokolwiek dowodu, z którego wynikałoby, że J. N. miał negatywną opinię w miejscu pracy; nie był też dotąd karany sądownie. Słusznie zatem skontestował sąd odwoławczy, iż nie sposób dowodem w postaci akt osobowych wykazać braku skłonności J. N. do hazardu, dlatego prawidłowo postąpił ów sąd uznając ten dowód za nieprzydatny do stwierdzenia danej okoliczności. Jak zasadnie podniesiono w odpowiedzi prokuratora na kasację, przedmiotem niniejszego postępowania nie były ustalenia poczynione w toku prowadzonych przez ww. czynności operacyjnych. Sam fakt prowadzenia ewentualnych czynności operacyjnych nigdy nie może wyłączać bezprawności popełnionych przy okazji prowadzenia takich czynności czynów zabronionych. Dlatego ustalenia w zakresie ewentualnych czynności operacyjnych prowadzonych przez J. N., pozyskanie materiałów niejawnych jakich dotyczył oddalony przez Sąd Okręgowy w Gliwicach wniosek dowodowy, nie miało jakiegokolwiek znaczenia dla rozpoznania przedmiotowej sprawy. Słusznie zatem Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił wniosek dowodowy obrońcy J. N. odnoszący się do przeprowadzenia dowodu z akt osobowych J. N., a także z dokumentów odnoszących się do ewentualnej pracy operacyjnej wykonywanej przez J. N..

Odnosząc się do zarzutów sformułowanych w kasacji obrońcy skazanego A. L., to również zarzuty oznaczone w *petitum* jako pkt. I ppkt. 1 lit. a i b należy uznać za oczywiście bezzasadne. Nawiązują one w swej istocie do niewłaściwego

wywiązania się przez sąd odwoławczy z obowiązków kontroli odwoławczej w aspekcie rozpoznania zarzutów postawionych w apelacji (art. 433 § 2 k.p.k.) oraz sposobu uzasadnienia, dlaczego sąd drugiej instancji uznał zarzuty podniesione w środku odwoławczym za zasadne lub bezzasadne (art. 457 § 3 k.p.k.). Tytułem uwagi ogólnej należy przypomnieć, że ewentualne wadliwości w zakresie szczegółowości czy zakresu wątków analizowanych w uzasadnieniu rozstrzygnięcia sądu odwoławczego nie mogą mieć żadnego waloru kasacyjnego w tym sensie, że — z mocy ustawy procesowej — nie mogą one spowodować uchylenia zaskarżonego orzeczenia sądu odwoławczego (art. 537a k.p.k.).

Przechodząc do analizy tych zarzutów merytorycznie, to z analizy uzasadnienia sporządzonego przez Sąd Okręgowy w Gliwicach wynika, że zarzuty, które postawiono w apelacji obrońcy skazanego A. L., zostały rozpoznane w sposób odpowiadający przepisom o rzetelnej kontroli odwoławczej. Sąd ten logicznie odniósł się też do wszelkich argumentów podniesionych przez obrońcę. Powołał się na konkretne dowody obalające twierdzenia apelującego, nie ograniczając się - jak sugeruje Autor kasacji - do powielenia ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji. W realiach przedmiotowej sprawy sąd odwoławczy w uzasadnieniu formularzowym wyroku w sekcji 3.3., 3.4., 3.5., 3.6. oraz 5.1.1. niezwykle szczegółowo odniósł się do argumentów obrony kwestionujących ustalenia stanu faktycznego sprawy. W sposób prawidłowy i przekonujący sąd ten wskazał, dlaczego dano wiarę zeznaniom świadków P. A., M. F., M. D. i K. D. oraz wskazano liczne korelujące z ich depozycjami procesowymi dowody, w tym dowody o charakterze niejawnym. Dodatkowo, na co trafnie zwraca uwagę prokurator w odpowiedzi na kasację, Sąd Okręgowy w Gliwicach w uzasadnieniu formularzowym wyroku zaakcentował okoliczność, którą obrona zdaje się zupełnie pomijać, to jest fakt, iż A. L. w początkowym okresie trwania postępowania przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

W związku z powyższym uznać należy, że Sąd Okręgowy w Gliwicach w sposób prawidłowy i przekonujący odniósł się do wszystkich zarzutów procesowych postawionych w apelacji, tak obrońcy skazanego A. L., jak i pozostałych apelujących. Niewątpliwie sama okoliczność niepodzielania oceny dokonanej przez

sąd odwoławczy nie może stanowić podstawy do wzruszenia prawomocnego wyroku. Sądy rozpoznające przedmiotową sprawę dysponowały kompletnym materiałem dowodowym pozwalającym na dokonanie miarodajnych ustaleń faktycznych. Dlatego nie sposób uznać za zasadny zarzutu kasacji, sformułowanego jako zarzut naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Nie można też nie dostrzec, iż zarzut ten w istocie stanowi polemikę z orzeczeniem sądu pierwszej instancji, prowadząc do obejścia przepisu art. 523 k.p.k. i przekształcenia kontroli kasacyjnej w kontrolę apelacyjną. Autor kasacji jedynie pozornie wskazuje, że dotyczy ona błędów popełnionych przez sąd odwoławczy, w rzeczywistości jednak stara się wymóc na instancji kasacyjnej przeprowadzenie ponownej kontroli instancyjną orzeczenia Sądu Rejonowego w Zabrzu, co nie mieści się w granicach kognicji najwyższego organu władzy sądowniczej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy oddalił kasacje obrońców skazanych J. N. i A. L. jako oczywiście bezzasadne, o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzekając w myśl dyspozycji przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. Natomiast koszty za nieopłaconą pomoc udzieloną skazanemu J. N. z urzędu zasądzono na rzecz obrońcy na podstawie § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu i § 11 ust. 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19.

Wobec oddalenia kasacji obrońcy skazanego A. L. jako oczywiście bezzasadnej rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowy w Gliwicach z dnia 29 listopada 2022 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 5 marca 2021 r. (art. 532 § 1 k.p.k.), zawartego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, stało się bezprzedmiotowe.

AG

[ał]

